

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

10 mars 2023

**PROPOSITION DE LOI**

**modifiant la loi du 16 novembre 2015  
portant des dispositions diverses  
en matière sociale  
en ce qui concerne l'élargissement  
du champ d'application  
des flexi-jobs aux chocolatiers**

**Rapport**

fait au nom de la commission  
des Affaires sociales, de l'Emploi et  
des Pensions  
par  
**M. Jean-Marc Delizée**

**Sommaire**

**Pages**

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion .....	3
III. Votes.....	5

*Voir:*

Doc 55 **3150/ (2022/2023)**:

001: Proposition de loi de Mme De Jonge et consorts.

**Voir aussi:**

003: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 maart 2023

**WETSVOORSTEL**

**houdende wijziging van de wet  
van 16 november 2015  
houdende diverse bepalingen  
inzake sociale zaken wat de uitbreiding  
van het toepassingsgebied van de flexi-jobs  
tot de chocolatiers betreft**

**Verslag**

namens de commissie  
voor Sociale Zaken, Werk en  
Pensioenen  
uitgebracht door  
de heer **Jean-Marc Delizée**

**Inhoud**

I. Inleidende uiteenzetting .....	3
II. Bespreking.....	3
III. Stemmingen .....	5

*Zie:*

Doc 55 **3150/ (2022/2023)**:

001: Wetsvoorstel van mevrouw De Jonge c.s.

**Zie ook:**

003: Tekst aangenomen door de commissie.

Blz.

09082

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/  
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**  
Président/Voorzitter: Marie-Colline Leroy

**A. — Titulaires / Vaste leden:**

N-VA	Björn Anseeuw, Wim Van der Donckt, Valerie Van Peel
Ecolo-Groen	Kristof Calvo, Cécile Cornet, Marie-Colline Leroy
PS	Chanelle Bonaventure, Jean-Marc Delizée, Sophie Thémont
VB	Ellen Samyn, Hans Verreyt
MR	Christophe Bombled, Florence Reuter
cd&v	Nahima Lanjri
PVDA-PTB	Nadia Moscufo
Open Vld	Tania De Jonge
Vooruit	Anja Vanrobaeys

**B. — Suppléants / Plaatsvervangers:**

Frieda Gijbels, Sigrid Goethals, Katrien Houtmeyers, Wouter Raskin
Laurence Hennuy, Kathleen Pisman, Dieter Vanbesien, Gilles Vanden Burre
N., Leslie Leoni, Eliane Tillieux, Philippe Tison
Ortwin Depoortere, Dominiek Sneppe, Frank Troosters
Daniel Bacquelaire, Denis Ducarme, Vincent Scourneau
Nathalie Muylle, Els Van Hoof
Gaby Colebunders, Sofie Merckx
Maggie De Block, Egbert Lachaert
Vicky Reynaert, Gitta Vanpeborgh

**C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:**

Les Engagés	Catherine Fonck
-------------	-----------------

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant – Onafhankelijk

<b>Abréviations dans la numérotation des publications:</b>		<b>Afkorting bij de nummering van de publicaties:</b>	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 <sup>e</sup> législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 <sup>e</sup> zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de résolution au cours de sa réunion du 1<sup>er</sup> mars 2023.

## I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

*Mme Tania De Jonge (Open Vld)* expose l'objet de la proposition de loi, qui vise à étendre le régime des flexi-jobs aux chocolatiers qui vendent directement leurs produits à leurs clients finals.

En effet, leur activité est très proche, quant à sa nature, de celle des boulangers et des boulangers-pâtisseries qui peuvent actuellement déjà recourir au régime des flexi-jobs. La présente proposition de loi met fin à l'inégalité de traitement qui existe aujourd'hui entre les boulangers (-pâtisseries) et les chocolatiers en ce qui concerne le recours aux flexi-jobs.

## II. — DISCUSSION

*M. Björn Anseeuw (N-VA)* s'étonne du pointillisme juridique de la majorité qui, depuis près de 3 ans, n'arrive toujours pas à prendre des mesures structurelles en matière d'emploi. La proposition n'est qu'une mesure, qui ne nécessite pas de commentaire particulier. L'intervenant indique que son groupe soutiendra la proposition.

*Mme Nadia Moscufo (PVDA-PTB)* estime inutile de rappeler à quel point son groupe est hostile au principe des flexi-jobs, qui ne permettent pas au travailleur de se constituer des droits et surtout nuisent au financement de la sécurité sociale.

*Mme Catherine Fonck (les Engagés)* partage l'objectif général de la proposition de loi, car il convient en effet d'éviter une différence de traitement entre, d'une part, les boulangers- pâtisseries et, d'autre part, les chocolatiers.

Une seule question technique se pose, qui concerne le champ d'application de la proposition: en visant les entreprises relevant de la commission paritaire (la commission paritaire de l'industrie alimentaire) ayant pour activité principale le commerce de détail de chocolat artisanal en magasin spécialisé visé par le code NACE 47.242, ne risque-t-on pas de créer de nouvelles discriminations?

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergadering van 1 maart 2023.

## I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

*Mevrouw Tania De Jonge (Open Vld)* geeft toelichting bij het wetsvoorstel, dat ertoe strekt het systeem van flexi-jobs uit te breiden tot de chocolatiers die hun producten rechtstreeks aan de eindklant verkopen.

De activiteit van die chocolatiers is qua aard immers sterk vergelijkbaar met die van bakkers en banketbakkers, die vandaag al kunnen gebruikmaken van het systeem van flexi-jobs. Met dit wetsvoorstel wordt de bestaande ongelijke behandeling van (banket)bakkers en chocolatiërs om van flexi-jobs gebruik te maken weggewerkt.

## II. — BESPREKING

*De heer Björn Anseeuw (N-VA)* is verbaasd dat de meerderheid er na bijna drie jaar nog steeds niet in slaagt structurele maatregelen inzake arbeid te nemen en niet verder raakt dan juridische ad-hoc oplossingen. Het wetsvoorstel is niet meer dan een "maatregelkje", die niet noopt tot bijzondere opmerkingen. De spreker geeft aan dat zijn fractie het wetsvoorstel zal steunen.

*Mevrouw Nadia Moscufo (PVDA-PTB)* is van oordeel dat het onnodig is eraan te herinneren hoe afkerig haar fractie staat tegenover het principe van de flexi-jobs, waardoor de werknemer geen rechten kan opbouwen en de financiering van de sociale zekerheid schade wordt toegebracht.

*Mevrouw Catherine Fonck (Les Engagés)* kan zich vinden in de algemene doelstelling van het wetsvoorstel, aangezien inderdaad moet worden voorkomen dat banketbakkers en chocolatiërs verschillend worden behandeld.

Er rijst echter één technische vraag inzake het toepassingsgebied van het wetsvoorstel, namelijk of er geen nieuwe vorm van ongelijke behandeling dreigt te ontstaan doordat het wetsvoorstel slechts van toepassing zou zijn op de ondernemingen onder het Paritair Comité voor de voedingsnijverheid, met als hoofdactiviteit de detailhandel in artisanale chocoladeproducten in gespecialiseerde winkels zoals omschreven in NACE-code 47.242.

*Mme Nathalie Muylle (cd&v)* émet des réserves sur le recours accru aux flexi-jobs, qui sont un “outil” à double tranchant pour les travailleurs qui, entre autres, ne sont pas rémunérés pour leurs heures supplémentaires. L'intervenante a déjà eu l'occasion de souligner, dans le cadre du débat sur l'extension éventuelle de la mesure aux entreprises de pompes funèbres, qu'il conviendrait de faire preuve de plus cohérence dans la définition du champ d'application de ce mécanisme.

Ceci n'enlève cependant rien au mérite du texte à l'examen.

*Mme Ellen Samyn (VB)* souligne les incohérences de la politique du gouvernement en ce qui concerne les flexi-jobs: on les a refusé au secteur des pompes funèbres, et voilà qu'à présent on les offre aux chocolatiers. Il conviendrait d'avoir une vision d'ensemble sur ce point.

*M. Kristof Calvo (Ecolo-Groen)* confesse préférer les chocolats aux flexi-jobs! On peut s'accorder sur le fait de répondre ponctuellement aux problèmes concrets qui se posent dans un secteur, mais l'instrument des flexi-jobs ne pourra être étendu indéfiniment.

*Mme Anja Vanrobaeys (Vooruit)* n'est pas une fervente partisan des flexi-jobs. Il est certes tentant d'apporter ponctuellement une solution à un problème concret qui se pose à un secteur donné de l'économie, mais comme d'autres intervenants l'ont déjà souligné, il conviendrait de développer une approche cohérente vis-à-vis des flexi-jobs. Ces derniers ne sont pas la panacée, et génèrent des effets pervers: on voit, par exemple, des travailleurs se montrer en congé d'un travail régulier pour exercer un flexi-job; or, il faut bien rappeler que le flexi-job ne permet pas de se constituer des droits et ne contribue pas au financement de la sécurité sociale.

*M. Björn Anseeuw (N-VA)* note l'évolution intéressante du débat: tout le monde s'accorde pour relever l'absence de mesures structurelles sur le marché de l'emploi, y compris au sein de la majorité. Parmi les défauts présumés que posent les flexi-jobs, celui de la concurrence déloyale qu'ils entraîneraient d'un secteur à l'autre découle en réalité de l'absence de vision d'ensemble et de cohérence dans l'application de ce mécanisme.

*Mme Tania De Jonge (Open Vld)* remercie les divers intervenants pour leur soutien, même assorti de nuances. Il convient de rappeler que la proposition aura notamment pour effet de supprimer une distorsion de concurrence qui existe à présent entre les boulangers-pâtisseries et les chocolatiers. Il faut également rappeler que les flexi-jobs

*Mevrouw Nathalie Muylle (cd&v)* heeft bedenkingen bij de grotere inzet van flexi-jobs, die een tweesnijdend zwaard zijn voor de werknemers, die onder andere niet worden vergoed voor hun overuren. De spreekster heeft reeds tijdens het debat over de eventuele uitbreiding van de maatregel tot begrafenisondernemers benadrukt dat er meer samenhang moet komen in de definitie van het toepassingsgebied van dit regime.

Dat neemt echter niet weg dat de thans voorliggende tekst zijn verdiensten heeft.

*Mevrouw Ellen Samyn (VB)* wijst op het gebrek aan samenhang van het flexi-jobbeleid van de regering: de flexi-jobs werden de begrafenisondernemers eerder ontzegd, terwijl het systeem nu wel zou worden opengesteld voor chocolatiers. Er zou ter zake een samenhangende visie moeten bestaan.

*De heer Kristof Calvo (Ecolo-Groen)* biecht op dat hij chocolade verkiest boven flexi-jobs. Men kan het erover eens zijn dat concrete problemen binnen een sector gericht moeten worden aangepakt, maar het instrument van flexi-jobs mag niet oneindig worden uitgebreid.

*Mevrouw Anja Vanrobaeys (Vooruit)* is geen vurige pleitbezorgster van flexi-jobs. Het is inderdaad verleidelijk om een ad-hocoplossing aan te dragen voor een concreet probleem in een bepaalde economische sector, maar zoals andere sprekers reeds hebben benadrukt, zou er een samenhangende aanpak inzake flexi-jobs moeten komen. Flexi-jobs zijn geen wondermiddel en hebben negatieve effecten. Zo komt het voor dat werknemers op hun reguliere werk verlof nemen om een flexi-job uit te oefenen, waarbij blijkbaar wordt vergeten dat men via flexi-jobs geen rechten opbouwt en men niet bijdraagt aan de financiering van de sociale zekerheid.

*De heer Björn Anseeuw (N-VA)* stelt vast dat het debat een interessante wending neemt: iedereen, ook binnen de meerderheid, is het erover eens dat de arbeidsmarkt nood heeft aan structurele maatregelen, die thans ontbreken. De oneerlijke concurrentie tussen sectoren die door flexi-jobs zou worden teweeggebracht en die als een van de vermeende gebreken van die jobs wordt aangemerkt, is in feite een gevolg van het gebrek aan een totaalvisie en aan samenhang in de toepassing van het flexi-jobmechanisme.

*Mevrouw Tania De Jonge (Open Vld)* bedankt de verscheidene sprekers voor hun steun aan het wetsvoorstel, ook al maken ze kanttekeningen. Er dient nogmaals op te worden gewezen dat het wetsvoorstel een einde wil maken aan de huidige concurrentievervalsing tussen (banket)bakkers en chocolatiers. Er dient eveneens

ne sont ouverts, au titre d'une activité de complément, qu'aux travailleurs qui sont déjà protégés sur le plan de la sécurité sociale.

L'intervenante confirme que les entreprises bénéficiaires sont celles qui relèvent de la commission paritaire de l'industrie alimentaire (CP 118) et qui ont pour activité principale le commerce de détail de chocolat artisanal en magasin spécialisé.

Il reste à espérer que le dispositif entrera en vigueur à temps pour la période de Pâques.

### III. — VOTES

#### Article 1<sup>er</sup>

Cette disposition précise le fondement constitutionnel en matière de compétence et n'appelle aucun commentaire particulier.

L'article 1<sup>er</sup> est adopté à l'unanimité.

#### Art. 2

Cette disposition 2 modifie l'article 2, alinéa 1<sup>er</sup>, de la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale, en vue d'étendre le champ d'application des flexijobs et n'appelle aucun commentaire particulier.

L'article 2 est adopté par 12 voix contre une.

\*  
\* \*

L'ensemble de la proposition de loi est approuvé par vote nominatif, par 12 voix contre une.

Résultat du vote nominatif:

*Ont voté pour:*

N-VA: Valerie Van Peel, Björn Anseeuw;

Ecolo-Groen: Marie-Colline Leroy, Kristof Calvo;

PS: Jean-Marc Delizée, Chanelle Bonaventure, Sophie Thémont;

VB: Ellen Samyn;

te worden herhaald dat enkel werknemers die reeds socialezekerheidsbescherming genieten, bij wijze van aanvullende activiteit een flexi-job kunnen uitoefenen.

De spreekster bevestigt dat het wetsvoorstel zich richt op de bedrijven onder het Paritair Comité voor de voedingsnijverheid (PC 118), met als hoofdactiviteit de detailhandel in artisanale chocoladeproducten in gespecialiseerde winkels.

Hopelijk zal de in dit wetsvoorstel beoogde regeling op tijd in werking kunnen treden zodat er de komende paasperiode gebruik van kan worden gemaakt.

### III. — STEMMINGEN

#### Artikel 1

Dit artikel verduidelijkt de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag. Er worden geen opmerkingen over gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

#### Art. 2

Deze bepaling strekt tot wijziging van artikel 2, eerste lid, van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken teneinde het toepassingsgebied van de flexi-jobs uit te breiden. Er worden geen opmerkingen over gemaakt.

Artikel 2 wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

\*  
\* \*

Het gehele wetsvoorstel wordt bij naamstemming aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

Resultaat van de naamstemming:

*Hebben voorgestemd:*

N-VA: Valerie Van Peel, Björn Anseeuw;

Ecolo-Groen: Marie-Colline Leroy, Kristof Calvo;

PS: Jean-Marc Delizée, Chanelle Bonaventure, Sophie Thémont;

VB: Ellen Samyn;

MR: Christophe Bombled;

cd&v: Nahima Lanjri;

Open Vld: Tania De Jonge;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

*Ont voté contre:*

PVDA-PTB: Nadia Moscufo;

*Se sont abstenus: nihil.*

*Le rapporteur,*

Christophe Bombled

*La présidente,*

Marie-Colline Leroy

Dispositions nécessitant des mesures d'exécution  
(article 78.2, alinéa 4, du Règlement): *nihil.*

MR: Christophe Bombled;

cd&v: Nahima Lanjri;

Open Vld: Tania De Jonge;

Vooruit: Anja Vanrobaeys.

*Hebben tegengestemd:*

PVDA-PTB: Nadia Moscufo.

*Hebben zich onthouden: nihil.*

*De rapporteur,*

Christophe Bombled

*De voorzitter,*

Marie-Colline Leroy

Lijst van de bepalingen die een uitvoeringsmaatregel  
vergen (artikel 78.2, vierde lid, van het Reglement): *nihil.*